بيوسي

دعبدالهادي ريشاء
داشعارودوهمه
مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

د مجموعې نوم - بېوسي
شاعر - عبدالهادي ريشاً
دليکو کال - ۱۳۷٤ هـ.ش
د چاپ ځای - کراچي
د چاپ شمیر - پنځه سوه ټوک
خطاط - عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا د پیوسی مجموعه د هغو کوږداګو، زوی مړو
او مور مړو پاک نیت ته چې د ناښادو اولسو د ښادیو
صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمان د خپلو مغزنو
ککریو سره ډک زړونه د ځمکي په غېږ وروستل سوي دي
اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پښوکرزو دلمړۍ شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چې که مې توان وموند دوهمه مجموعه به هم د خپره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چې د خپلو اشعارو دا بېسوسې مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسې حضور ته يې وړاندې کړم. زه پسر خپل بول و درېدم، خپله گايه مې داده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

ترهغه گړيه پورې ترڅو چې د پښوکرزو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو، شعر پوهانو او عامه خلکو له خوا مکتوبي، غيابي، حضوري د تائيد او تنقيد حالونه راتلل

چي ویونکي کوربنادي به څه پکښېووايي. نومي ولې په هوا زړه مي کښانده وو. کله چي پوه سوم چي د پښتوکړزو مجموعه بېخي چاله نظره نده غوړځولې، نه يې يومخېځه انو، پر کش کړی دی، وروسته مي نو پرځان یک سنده کړه. زړه مي پر پښتی سو.یو څه ناڅ مي پرکښېنوست. چاچي زه د پښتوکړزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً ، غیاباً اومخامخ غندولی یم. دوی دي د سیالانو سرسي. زه يې ممنون کړم.

او هغه کوربنادو چي د مجموعې پر بعضې ځایو تنقید نیولی دی. د هغو تر داپاک دین وګړزم چي پریوه مخ يې نده کړلې. او هغه بنادمنو او صاحب نظرانو چي بښه نظر او لاربښونه يې راته کړېده. دوی ته سلامه دي، غیبي سپاره دې مله وي، کوړيې و دان.

ښاغلو لوستونکو!

مابه دغه د (ښوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای. خو زه د ژوند په نورانګل اخته وم. د بلي خواچي مي د چاپ د پاره خالړي څه غرانونه ټول کړي وه. په هغه بنۍ د ګرانۍ داسي هښه، باد ښوتۍ چي د غرانو زیږه سکه يې داسي ور سولولې وه چي غران د غزارزش خوځه کوي د خوشکۍ ترونړن يې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د چاپ د پاره نه بسېدل، نوره لېږه، د ېږه مانه ډېر لږ ول
چي د هغه څخه يو څه راواخلم او د چاپ مصرف ته يې
ورکړم. نو اريان، په اريان پاته وم، په چاپ پورې يې
اوګاره وم. يو چاته چې مي اميد ډېر لږ و د هغه ته چې مي وړياده کړه
هغه هم تله تېره کړه، ځان يې وځراوه، نه و تو خبدې.
په داسې وخت کې نو ما وار و سېرۍ خا څخا واسرنګه
کېږي. دا مې هم ځان ته عار باله چې ريښا دې ديوې
مجموعې د چاپ د پيسو په خاطر ځان د او ومحمد وپوروړې
کړي. دا مې هم نسواى منلاى، نه مې وربلل چې ليکلي
چاپ ته آماده مجموعه دې د غه سې نا چاپه پاته سي.
باره مې زړه راغونډ کړئ. ما ويل " څه تو کل يې پر هغه
چي بارانونه اوروي".

راولاړ سوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېرې چنې مې
و وهلې. په ارزان بيه کاغذ پسې مې بازارونه مټ کړه.
په چونګې، چونګي د صورت په سو هانګي مې دونه پيسې
برابرې کړې چې دا د بېوسي مجموعه په چاپ کړم،
او ستاسې حضور ته يې وړاندې کړم. ما خو دا کار د-
نس په خوزو وکئ. اوس نو پر تاسې ده چې نوکئ وخت
ورو باسئ او د ېپلا ويلو زحمت پر ځان تېر کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلي ما د بېوسۍ په د غه مجموعه کې

سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.

د دې کړاستې یا ګډلې شنل په تاسې اړه لري.

زه به تر هغو پورې غابنې وچیچم، چې تاسې يې توري و

سپیني شنل سوي وبه خپل د قضاوت د ترازوو پلو

ته ور غورځوئ.

تاسې ته به یاد وي چې د دې شعري مجموعې شعرونه

د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کرزو د مجموعې په سر

کې لا دا خبره ستاسې تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې

څخه مې بعضي اشعار د چاپ د پاره د لته رابېل

کړه. او بعضې نور يې لکه :- د

لوی استاد علامه عبدالحي (حبیبي) مرثیه چې د (پښتوټولنې)

په مجله کې د اکاډمي له خوا نشر سوې ده. د عبد الباري (اشنا)

وېرنه د کندهار په مجله کې چاپ سوې ده. بر علاوه پر (۵۰۰) پاڼې

یې ګښتنټو، او نشر سوي هم دي. د محمد ګل (نوري) د مړینې

په یوه تلین کې چې د سرحداتو او قبائیلو د وزارت له خوا نیو-

ل سوی وو، ما هلته هم د ده په یاد یو شعر وواید چې البته

نشر سوی به وي. د جمال عبدالناصر مرثیه چې ما د ده

د مړینې په دوهمه ورځ وویل، بیا مې و مصرته د ده دفتر

ته ولیږل. ګاګارین چې لمړی ځل د فضاء په سفر ولاړ او بېرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

را کښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ کړی، او د ده د فترته مي پس له څه وخته واستوئ چي خبر يې د (ازوستيا) روسي جريدې خپور کړی. د لمړي پلا د پاره چي (آرم سترانگ) امريکايي پرسپوږمۍ قدم کښېښود، ما د ده په شان کي هم يو شعر جوړ کړی. په يوه پيته کي مي ثبت کړی، نو گوره چي هغه پيته به اوس چيري وي؟ د غسي زمانو ر شعرونه په مختلفو جريدو په مختلفو وختو کي خپاره سوي دي. لکه :- د اولسي جرگې په مجله کي، د سولي د جبهې په جريده کي، د اوسني ليکوالو په دريم ټوک کي او نورو اخبارو کي چي زما سره يې نه تاريخ سته نه مي شعرونه په ياد دي.

خو اوس هم يو څه شعرونه د توانمني په اندازه راته پاته دي. که نور سره برابر سوه بيا به نو د خيره سره خبري کوو. چي بيا د بلدي د گوروان کاندرا- ونه سي. اوس يې د چاپ وعده نه کوم.

خوږو دوستانو!

که ستاسو دا خيال وي چي د دې مجموعې اشعار به دونه شيريني ولري لکه شيرپيره يا به داسي مفرح دل ودماغ وتسکين د هندهٔ اعصاب وي چي په هر گونډي کي به يې ترنگ خوشي پرته وي. نو دا گمان مو بېځايه بولم. ځکه پدې شعرو کي د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د څگرخزکي، د هېز غاله مغزوجزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه د زلزلو چغکې او د زړه درزونه، دردونه، غمونه، انعکاس او نقاشي سوې دي. که څه هم ستاسې به خوا دروو هي. خو د پېلادويلو توصيه يې زه ځکه درته کوم چې، تاسې بيا هم د اولسو په جګرخونيو کې ورسره ګډ او شريک سئ، چې دوی يواځې په غم کې پاته نسي او ږدې تورې لمبله ټوله داغ ديدګان او غمجن سره کښيني او پاتا سره وړکي. وروسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلامې د دې مجموعې نوم په دې خاطر بېبوسي، وټاکئ، چې ټوله ناخوالې، ساړه اسويلي، دردونه، نادودي زموږ بېوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم بېوسئ زموږ په پېڅه دي. تر دې حده پوري بېوسه او بېرندوکي يو چې د پيشي د تښه څخه هم بېرېږو. ها نور خولا پرېږده. دا زموږ بېوسي نه بولئ؟ چې پر يوه ټيک يې راته ايښې ده. په سر مو راته ګوري؛ توري يې راته پرتندي دي. د ناترسو تر چپلاخه لاندي يو. د سياه سرو ژړاوي، ښراوي، الله لاوي دي. هلکان ځان د ډاګه، ډاګه وهي، پرخوله خوله لوږو د پوره کيدو څوک نسته. په سترګو کې مو خاورې رډ، بډ پاشل کيږي. ټاټوبی مو ورک دئ. د خدای پراوېجه مو څوک نه پرېږدي. په هر ځای کې شېر خطيان يو. په جيب کې شانزده، په کندري کې سپېروني ندئ پاتــه.

لثي وپتي شتمنۍ موځغلوي. د خپلو هستيو پر سر په
چيچه ايستلي يو. تېغونه او اړزی لا د لاسه راباندي
صافوي. د دغه واقعيتو په نظر کي نيولو سره مي د دي
مجموعي نوم ,,بېوسي،، وټاکۍ. چي د اکثرو جملو څخه هم
دا نڅکي او بېوسيو ږغ او مفهوم راوزي. موږ بېوسه
نه وو خو اوس ږموږ وس غښتو وسدارانو وړی دی.

خاوري عبدالهادی ريشاً

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چي د وستان یې (کبلی) بولي راته تینګ سو چي ستا د غه د ښوسې مجموعه دا ګنبت د چاپ د پاره زه لیکم. ما ورته وویل چي "دا خو د زوی زړی دی. مګر ستا خط کله د وایي دی؟" خو ده ټینګار کاوه. ویلې "د طواء تکی دی که یې بیله ما بل څوک ولیکي". ورسره ښه مي کړه. ماویل "ودي ګورو".

هلک رهي سو. د خوش نویسی یو کتاب یې پیدا کی. ورته و جوغبدی. اندر په یوه، یوه نیمه میاشت کي په خط کي دونه باولی سو چي پر خط یې زما باز کښېنوست. مجموعه یې په ښېړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډیر ذکي، یوه او مستعد زلمی دی. استعداد یې د ستایلو وړ دی. مګر نوځه وکوچي پر هیواد مود بلاسا ختلې ده. د د غسي ډیرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوره کي ترټلي، لې به لیه او تاک له تاکه ګرزي. پیاز په ګنډه په ډوډی پوري حیران دي. د استعداد د روزلو او تحصیل استادان یې یا نسته یا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دي مجموعي د لیکني د زحمتکښي مننه کوم. بیا یې استعداد ستایم چي په لز وخت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سوچي مجموعه يې يک لوخته صافه وليکل. دا
دئ نن يې خط ته ستاسي سترګه هم وړاوړي.
خدایٔ دي ده ته برکتونه وړکي. وزردې وزېږي.
دانسانيت په هره برخه کي د بريو غښتي برخي ورته غواړم.
- ريشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره ‖ عنوان	مخ
۱ . لوی ښبنتن	۱
۲ . رب ته دریږو	۲
۳ . اي خاونده !	۳
٤ . دغه حال دئ چې نه چاغيږو	٤
۵ . لېوه هم پرهيز کوي ؟	۵
٦ . حالونه مې راوړي	٦
۷ . بېچاره پروفيسر	۷
۸ . غم ځپلي اولسونه	۸
۹ . لامونه دي پېژندلي ؟	۹
۱۰ . تښې د خولې خبرې	۱۱
۱۱ . د خپل زوړه نا خبره	۱۳
۱۲ . جنګ پر غَلَه دئ	۱٤
۱۳ . د لته ګذاره سخته سوه	۱۵
۱٤ . زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱۵ . للو ، للو	۱۷

لومړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره - عنوان	مخ
۱۶ . ملل متحد ته وایم	۱۹
۱۷ . که راتله نو پاخه راځې	۲۱
۱۸ . داځه سوران را غلئ دئ	۲۲
۱۹ . یاران یې بد راه کړه	۲۳
۲۰ . دتولو زړونه دک دي	۲٤
۲۱ . تر مرګه خوب	۲۵
۲۲ . وې شرمولو	۲٦
۲۳ . یاري صداقت غواړي	۲۷
۲٤ . مخ یې راو لګاوه	۲۸
۲۵ . دغه دئ ایثارنو	۲۹
۲٦ . کفن کښ	۳۰
۲۷ . بې باوره وعدې	۳۱
۲۸ . سل د زرګریو د ګر	۳۲
۲۹ . پس ګردنی	۳۳
۳۰ . نوبتي مرګ	۳٤
۳۱ . نامیندي	۳۵
۳۲ . حق ده پېره	۳٦
۳۳ . لرګي یې پکاردي	۳۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره- عنوان	مخ
۳۴. د زړه غمچینه	۳۸
۳۵. لوی ختلم په زیرخانه ننوتلم	۳۹
۳۶. بې پرزو موټر	٤۰
۳۷. ژربه د نازه ولوېږي	٤۱
۳۸. کوربل	٤۲
۳۹. سر شکوني	٤۳
٤۰. مخ ته کرکنډي	٤٤
٤۱. تماشه یې کوه	٤۵
٤۲. د بل لاس	٤٦
٤۳. تولد دی دئ	٤۷
٤٤. شخصي حکومتونه	٤۸
٤۵. پښبوته لوېږي	٤۹
٤٦. د مغزو عملیات	۵۰
٤۷. تالي ختې	۵۱
٤۸. ورستي هګۍ	۵۲
٤۹. د بندګۍ ژوند	۵۳
۵۰. د سرونو لګو	۵۳
۵۱. نه تعلیم نه تربیه سته	۵٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره-عنوان	مخ
۵۲ . د غه حال دئ ________	۵٤
۵۳ . زه‌ه ته مولویزي؟ ________	۵۵
۵٤ . ژړي تلي ________	۵۵
۵۵ . ولي بل ته اړیو؟ ________	۵٦
۵٦ . د غلو ملګري ________	۵٦
۵۷ . څنګه وکم؟ ________	۵۷
۵۸ . بي فایدي مجلسونه ________	۵۸
۵۹ . نیکي غوښتني ________	۵۹
٦۰ . په وینه بیده ________	۵۹
٦۱ . و چاته ور زغ کړم؟ ________	٦۰
٦۲ . پرکمه رهي یو؟ ________	٦۱
٦۳ . پښتون پاته سو ________	٦۲
٦٤ . لاس یو کئ ________	٦۳
٦۵ . ذ غالیان سو ________	٦٤
٦٦ . فراري عاشق ________	٦۵
٦۷ . مردار خواره ________	٦٦
٦۸ . ترکلکین راته ګوري ________	٦۷
٦۹ . ګلګل میري ________	٦۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره - عنوان	مخ
۷۰ . توپک خپل و پردی نه پیژني	۶۹
۷۱ . بیوسه یو	۷۰
۷۲ . پر صراف کلي نه چلیږي	۷۱
۷۳ . راغله، ولاړه	۷۲
۷٤ . بدي خاطري	۷۳
۷۵ . منافق	۷٤
۷٦ . کوږ لاس کوږ مغزی	۷۵
۷۷ . برګ کټل	۷٦
۷۸ . بنه انګور چغال وهي	۷۷
۷۹ . پښې نه پر ورځي	۷۸
۸۰ . آینده نتیجه	۷۹
۸۱ . د بیت المال موږ کان	۸۰
۸۲ . نه شرم نه حیا	۸۱
۸۳ . ترکه و ارزانه	۸۲
۸٤ . سوک زړه	۸۳
۸۵ . اوږد زکندن	۸٤
۸٦ . پر یوه زخم بل زخم	۸۵
۸۷ . بنه کوئ بد مه کوئ	۸٦

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان		مخ
۸۸ . سگریټ کښنانوا	ــــــــــــــ	۸۷
۸۹ . نصوار ریانونه	ــــــــــــــ	۸۷
۹۰ . خپلې بنکلي ته ځم	ــــــــــــــ	۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده	ــــــــــــــ	۸۸
۹۲ . خوندي نسته	ــــــــــــــ	۸۹
۹۳ . په ټوک يا ځيره ګزاره	ــــــــــــــ	۹۰
۹۴ . د ډالرو مريدان	ــــــــــــــ	۹۱
۹۵ . بې سوره سازته اتڼ	ــــــــــــــ	۹۲
۹۶ . د غوښو اکسير	ــــــــــــــ	۹۳
۹۷ . جوال شکاف	ــــــــــــــ	۹۳
۹۸ . خرامبو	ــــــــــــــ	۹۴
۹۹ . ترنس کښنته مزدوري	ــــــــــــــ	۹۴
۱۰۰ . کږې لارې	ــــــــــــــ	۹۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن

مُصوّر، خالق، مالک د کایناتو
ته لایق د حمد، ثنا او د صفاتو
تا راکړي دي بې شمیره نعمتونه
اې منعمَ! معطي د انعاماتو
بینده په زره آگاه د هر بنده یې
مهربان یې نگهبان د موجوداتو
چې ستا حقه لار په صدق عملي کړي
هغو یووړه ستا رضا په عباداتو
ته معبود یې عبادت ستا لره بنایي
پرستش نه کړم د بت او فلزاتو
د شیطان د تیرایستلو پناه غواړم
چې ولاړ نسم د خونکارو پر عاداتو
د صالح نیکوکارانو عمل راکړه
ما خوندي کړه د روزگار د جنایاتو
ته هادي یې هدایت هادي ته وکړه
دی خواستگر ستا د مقبولو هدایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

رب ج ته د ریږو

مسلمانان چې د خپل رب ج څخه جنت غواړي
هسې مولا له بندګانو عبادت غواړي

هادي قران چې بندګانو ته لیږلی رب دی
باید په دوړو کې پروت نه وي تلاوت غواړي

مسلماني تش په خوله نه کیږي عمل ورسره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي

که مؤمنان موږ یو له بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مینه، الفت غواړي

که څوک یواځې لمونځ کوي زکاة بیا نه ورکوي
نیمې آیات مني د نیم څخه فرقت غواړي

د همسایه سره اسلام د ورور ژوند خوښو
هم د هغو سره دوستي او مؤدت غواړي

قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چې عداوت غواړي

څوک چې تقوا لري هغه وي و خالق ته نژدې
څښتن عادل دی د بنده هم عدالت غواړي

خدایه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدایي ته ګوره
ریښا په ټول جهان کې سوله امنیت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خاونده!

پاکه ربه ته خالق زه دې بنده يم
ستا له امره څنډه لېرې افتاده يم
په ګناه کې يمه ډوب ترسره پورې
د رحمت اميد لرمه درمانده يم
شيطانانو يم د لارې اړه ولې
اې ستّاره! عفوه غواړم شرمنده يم
په دنيا کې مې هم هيڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده يم
بندګان واړه وتاته ياغي سوي؟
او که زه په بېنا سترګو نا ديده يم
نه ورورې، نه اخوت، نه مودت سته
پر دې حال به لا تر کله پاينده يم
زما د ژوند چارې راسمې کړه خاونده
زه ريښا کله د چاروساز بنده يم

د غه حال دئ چي نه چاغيږو

راته وايي چي څوک نما مخ دړواغ
د هغو خلګو لره مه پر زړه داغ

په خوله قال الله و قال رسول وايي
په خوړک کي مردار خوروي لکه زاغ

په مجلس کي يې د ژبي لمبي وزي
وي د ننه زړه يې تور لکه څراغ

چي د زړه او د خولي لاري يوه نه وه
منافق دئ غوږه ژبه د ابلاغ

چي يې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چيري و باسم د دې سړي سراغ

ولي نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چي د ګلو پر باغچو ګرزي الاغ

که په رنځ د خونړزي سړی اخته سي
نه جوړيږي د خاکشير په نبا داغ

هر ګړی د نابوړه مرګ په ګروم کي
ريښا خنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیوه هم پرهیز کوي؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنګیز بد لوي جګي کوډلي په خاکریز
نعمتونه کمي بدل په توروخاورو یا یې لاټین کړي په یوه ګمي پالیز
یا نې راغلي بلبلان وزې د باغه وا به نه وړې له کارګه د بلبل ریز
یا رمباړه، یا شیشنئ، یا دا یې دل دئ حیوانان کله ویلی سي تیریز
درنده حیوان دئ هرچا پیژندلی نه پو تیزي د دوی پوست په قناویز
سرچینه که سوه مرداره تول مردار سي که بهاند تر آخره وي کاریز
د مردار لا بس په خوړ کې ډیر حریص دئ چالیدلی د کارګه، لیوه پرهیز؟
یو د بل حیات ته وینی د ځان ورکړي بل جلا د غوندي د ویښووي خونریز
بنه و بد اعمال د هرچا جلا کیږي که څوک ولري د عقل والبیز

پر ریشا د نفس، هوا لښکر راغلي
اوس به څرنګه کوي ځني ګریز

حالونه مي راوړي

آ ښاد منوا! ماغمونه دي راوړي — ماد ګړوب هيوا د حالونه دي راوړي

تمول ژوندي پي پرتې باندي څخېدله — او د مړو مي تصويرونه دي راوړي

يو مخېځه وطن واړه هـــديره وو — د قبرو مي فريادونه دي راوړي

سوځته دله پرهار زړونه هلته پاته — ماېي تش آه و دردونه دي راوړي

په نکريځو سره لاسونه هوري ښخ دي — ما نامراده ارمـانونه دي راوړي

ما د ساندو د ژړاند وسترګو اوښکي — سيلابونه، سيلابونه دي راوړي

په اوربل يي د اوربل ويښتان پاشان سوه — شاعر څو شعري تارونه دي راوړي

بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي — د خزان مي ژړ بلګونه دي راوړي

پر ديوال ماغزه پراته وه د ښيانو — د کوڅې مي ولونه، ولونه دي راوړي

د مرګ وزي په ژونديو پاڼېدلـه — په سند کي مي هډونه دي راوړي

روڼ اتيانو لا تر کلـه روڼه نيسي — دا دي ما روڼه ماتونه دي راوړي

داچي نن له دې محفله مستي ولاړه
خو ريښا د غم بستونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېچاره پروفيسر

تور سر د ود ونړي په زړه کي اور بلېږي
د کوړي پشان د زړه خونه سوځېږي
په ظاهره روغ، درون لړمون پخته يم
نا خبره د سباچي څه راکيږي
زما په رنګ تاړاک بل چاندئ ليد لئ
صورت نيږي، زړه لړزيږي، سترګي لوېږي
د علاج داروي ندي پيدا سوي
پروفيسر مي په تشخيص لا نه پوهيږي
ډير تېروني دوست د رنځ پوښتنه نکړي
بېګانه خوي په مرګ لا خوشحاليږي
ريښا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي د ړوند چاري دي سميږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته یم یارانو د غمجنو ارمانو سره
نسته شیریني ژوندون تیریږي د ترخو سره

نه لرم خندا پر شونډو غم لرم، غصې لرم
زړه کې ګلومه خپل درد و نه د غمو سره

چاره ته د عقل اساسي لاره و نه ښوده
شپه او ورځ تیریږي د پرسد ولیونو سره

خلګو اوږ اخستی دی په اوښکو کې غوټې وهي
هسې آموخته سوه د سړو و د تودو سره

ژر به آبدیده اولس له ګرمه سړده وخیږي
لار به پرې کوي د وړاندې تګ د کاروانو سره

مه نا امیده کېږه ریښا غم غصې دې لیرې کړه
ځان دې کړه نږدې د غم ځپلو اولسو سره

لاموندي پېژندلي؟

دغه څوک دي چې يې وږني هم يې سوځي؟
دغه څوک دي لوټوي چې يې د ورځې؟
دغه څوک دي چې د ورور د جيب يې باسي؟
په رقم، رقم نومويې ختا باسي
دغه څوک دي چې شړي خلګ د کوره؟
دغه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره؟
دغه څوک دي چې قبرونه يې نړيږي؟
کور، کوڅه، مسجد منارونه يې نړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د دې عمر زمریان که چغالان دي؟
چې خوړک یې د خپل ورور د کور چرګان دي
دوي پرڅه دي تباهي ته جوغښد لي؟
دا بې رحمه دا بښیلي، بښوید لي
دوی څه وایي، څه کوي، څه یې مقصد دئ؟
چې هر ځای یې اوربل کړی د حسد دئ
آیا پیژنئ یې دا ناترسه څوک دئ؟
د سور سات او بڼ چې هر کاله ته څوک دے
خلګو ویښ سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ریښا سوالونه ورکړئ جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي د خولې خبرې

د نړۍ بشر خواهانو، چیرې ورک یاست؟
د مظلوم طرفدارانو، چیرې ورک یاست؟
زموږ له حال څخه خبر یاست اوکه نه یاست؟
مهربانه پرخوارانو، چیرې ورک یاست؟
دافغان پرسروڅه ناورین سیده دی؟
بشر دوسته انسانانو، چیرې ورک یاست؟
سترګې پټې دي، که حق نسي لیدلی ؟
حق بینانو بینایانو، چیرې ورک یاست؟
انساني عاطفه، رحم ولې نیست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چیرې ورک یاست؟
افغاني ملت په وینو لړند پروت دی
بې سرحده ډاکترانو، چیرې ورک یاست؟
بشري حقوق د خولې تشي خبرې
د عمل وفادارانو، چیرې ورک یاست؟
توازن نسته پلې سپکې درنې سوې
په نړۍ کې منصفانو چیرې ورک یاست؟

تر غذا سو د سلاح کاروان د مخه
د ترافیک پیره دارانو، چیري ورک یاست؟
د اوربل قوماندو ډیر ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چیري ورک یاست؟
د افغان نجات ته کمه لاره وزي؟
مخکښانو، رهبرانو، چیري ورک یاست؟
بشري نړۍ قرض داره د افغان ده
بندي غاړي دیندارانو، چیري ورک یاست؟
د امیدسترګي وتاسو ته کږې دي
اې! د سمې لارویانو، چیري ورک یاست؟
د کارګانو آوازونه پورته کیږي
له دې باغه بلبلانو، چیري ورک یاست؟
په طعنه په اشاره به څه سي جوړه؟
خولې کړې خلاصې شاعرانو چیرې ورک یاست؟
ریښا ورک دی په تیارو په دربیلو کې
چیري یاست مشعلدارانو چیرې ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل زوره ناخبره

په بنایست کې قافلې دې مخ ته اوړې
خوولاړې یې د تورمخ غلام و درته
په مړانه دې د بیان دې چپه کړي
په قوت کې غرولاړ یې هرخطرته
اې د خپل مړانې، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
پخواني تختونه چاکړه ډړي وړي؟
چې پر وچه مځکه پروت یې وسره لمرته
په برېښتا او په شمله دې څوک اخته دي؟
په پړوني کې وړل کېږي و بهرته
سپینه وږځ دې د غفلت په خوب کړه ګډه
توره شپه به تېروي و سپین سحرته
د بابا او د نیکه نوم دې هېر نسي
بد نامي بیا پاته کیږي و پسرته
وروستی عمر د زیښا د بې آبۍ سو
وچه درختنه رسیږي و ثمر ته

جنګ پرغَلَه دیٔ

که د ورونو ترمیانځ نه وي یکرنګي ‌ ‌ ‌ ‌ زندګي د ښځونه ده زندګي
د ملت ترمیانځ که یو وار نفاق راغی ‌ ‌ ‌ ‌ پر ور غوځي هر څوړی او هر بېنګي
دغه حال پر افغانانو نن راغلی ‌ ‌ ‌ ‌ د نفاق اساس یې ایښی فرنګي
د غیرت بګړی وغاړې ته لوېدلي ‌ ‌ ‌ ‌ افغانان دي یو د بل سره جنګي
ډېرین زړه وال د ورور په مرګ کړي فخر ‌ ‌ ‌ ‌ غواړم هغه زړه اهالک چي وي سنګي
چي د بل په اشاره خپل ورونه وژني ‌ ‌ ‌ ‌ تردې نسته بله لویه بې ننګي
نه آرام او نه امید د هوسایي سته ‌ ‌ ‌ ‌ زوړ و ووړ ژوند تېروي په خلوت تېنګي
چي پر زړه یې د روپو د حُب تاپې وي ‌ ‌ ‌ ‌ د هغو ظاهري خویٔ وي پلنګي
په میدان کې چي چرګان سره بېرسي ‌ ‌ ‌ ‌ لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنګي

ریښتا څوک دي پر سورنا که غوږ نیسي
چي وي پورته آواز و نه سورنګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لته ګذاره سخته سوه

د سپين سرو د نازوي بد راځي
د سپين ږيرو د ګيلوي بد راځي

مشران چې د خپل کور مسئوله نه وه
د کړو وړو څه د هغوي بد راځي

چې په کور کې نه تنظيم نه د سپين وو
له دې ګډ وډ تنظيموي بد راځي

چې نه قول نه وعده وي نه وړاشه وي
له دروغو د وعدوي بد راځي

دلائيل منطق چې نه وي په مجلس کې
وچ د لويو آوازوي بد راځي

فيصلې چې په عمل کې تطبيق نسي
پر کاغذ د فيصلوي بد راځي

هسې د پرشيان موجود سته بدمې ايسي
خصوصاً ياد جنګوي بد راځي

ريښاؤ لا مرسته يوې بلې سيارې ته
ستا له دې نصيحتوي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړ مړی لاس نه اخلي

سحرګر وخت جادو را باندې کړی
عقل فکر يې دی زما له سره وړی
د خپل ځان سره مې واک واختيار نسته
کښوي مې لکه مرغاړه کې پړی
د ژوندون د پاره مځکه راته سره ده
د مرګي په کټ کې پروت يم لکه مړی
د کم درد څخه نالش وکړمه خلګو
د وجود هره حصه مې ده کومبړی
چې يې غوښته هغه هوډه يې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوړ مړی
د دوو ورونو په لاسو کې سنلاخ دي
يو دابل حلالوي لکه اوزګړی
د خپل کوره يې ريښا بهر ته ويوست
پاته نسو په کاله کې د کور غړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للـو

الاهو للو، للو، خوب دي دړسي دلپمو للو، للو آباهی، آباهی للـو للـو
د سترګو تور، د زړګي سر للو، د توري شپې ژړیه لمره للو، پر د ښمنانو سپي لاس بره للو
الاهو للـو، للـو

اوس دي خوبونه کوه، پاک خوړ کونـه کـوه، پر موړ نازونه کـــوه
ځان مړه وه په شیدو، خوب دي کوه تر سپیدو
الاهـو للـو، للـو

سباقومونه روزي، کار له غښتلي پالي، دوی ته د لوړي ساتي
ښتن د لويو کارو، د نوي، نوي فکـرو
الاهـو للـو، للـو

ته به اقوام وینـوي، ته به عوام وینوي، بشر تمام وینوي
ته د غفلت د خوبـو، د جهالت د خوبـو
الاهـو للـو، للـو

نړۍ کې سپین دي که تور، هریو د ځان بوله ورور، نړۍ د تولو لوی کور
سره یو ځای د قرنـو، پر د ښتو غرو و رغـو
الاهـو للـو، للـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بیدیا اوبه وه، خړي غونډۍ شني کوه، زوزان د بېخه ربېه
زړونه راباسه د غرو، وتړه بند پر رودو
الاهو للو، للو

پوره که لوړي هیلي، د مرگ سلاح کړه ویلي، وایه د ژوبد لي
وړک کړه خطر د جنگو، خلاص کړه بشر د لمبو
الاهو للو، للو

زما وصیت و منه، حق عدالت چلوه، خدمت د خلگو کوه
د غه قیمت د شید و، ستا څخه غواړي ببو
الاهو للو، للو

د خلگو زړه وساته، زړه یي د زړه وساته، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو، پر خواري گرانه للو
الاهو للو، للو

آینده بناد اوسې، آرام، آباد اوسې، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولي زړگو! چي هېره نکړي اذکو
الاهو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده وایم

دا ده د انصاف، د عدالت، د حریت نمری
دا ده د بشر، بشرخواهی، انسانیت نمری
دا ده دانسان د ترقي او عصریت نمری
دا ده پرمخ تللي د ورورۍ او د ښه نیت نمری

دا جملې که هرڅه په رښتیا سره ویلي وي
نن ریښې د ظلم او ستم باید ختلي وي

آیا استعمال د اسلحو تاسي ژوندون بولۍ؟
جنګ وانسانانو ته پیشرفت او تمدن بولۍ؟
او که پر عوامو بمباري عصري قانون بولۍ؟
و وایاست رښتیا چي د غه عقل که جنون بولۍ؟

زه د ورور وژنه خود خواهي وجهالت بولم
زه د انسانانو جنګول لوی خیانت بولم

جوړه پر بي دفاع خلګو ناوړین دی مصیبت دی
دوی وایي چي جنګ داخلي کار د مملکت دی
ځواند! هسي نه ده د بهر مداخلت دی
هرځای چي جګړه وي دیو، اِن مسؤلیت دی

هرجنګ په داخل کي د خارج څه تمویلیږي
دخل دخارج وي دسد خلګ په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یُو.اِن د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومیږي چي بازۍ د هلکانو وي
ځکه فیصلي بې نتیجې د انا یانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

وړ ده دیُو.اِن استازي ژرچي استعفاء وکړي
یا دي د بې وزلو د نړۍ سره وفا وکړي

بعضي په پوهیږي چي جنګونه پرغله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هرضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دۍ عدالت چي ناحقیونه شله وي

خود به په نړۍ کي تږدې لیري لمبې بلي وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پرطرف ډلي وي

جوړي تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واره اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریښاء انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه و تل غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله ډېر پاخه راځي

ګوړي چي لاځو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي

اوس د ګل هوسو ګلستان نه دئ
دلته نوی اوړ په بلېده راځي

اوس بې د راتګ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه پر نخره نه د بوالـه راځي

یو ځل چي د غم کمبله تولـه سـوه
بیا په وراړکونډي د واده راځي

هر وخت چي سړک بې او پاشي ولید
هغه ګړی پلي او سپاره راځي

یو کرت که لمر ترا اوړه ووتئ
هلته به ریشاء دلمر وړانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داځه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړېږي د دې باغ غوټـــه
ژړ خزان پرشنه بهار راغلئ دئ
خپل باغ ته څوک کله تیریدلای سي
هلته درنده حیوان راغلئ دئ

ماتي ککرۍ خمل بد نونه دي
نن ورځ د سوتي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نــــظـــر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

اوښکي د یتیم دو چید ونـــه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلګ خوري، ډېري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلئ دئ
دا سي خورنده پهلوان ژر ځملي
دوی لره د لري زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بد راکړه

زما خوازه یاران دي چیري راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تیر ایستلي؟
نا بللي بیګانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کې څوک ونه لیدل نباغلي
نه خبره، نه یې ژبه، نه وراشه سته
نه یې زموږ د پرګنو حقوق منلي
دلته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کنډوالي، یا تشي تورې دي کوډلي
اوس به چیري زه خوازه یاران پیدا کړم؟
چي پر لوتو تپو ناست وي د کلي
شکایت، درد وغمونه مشترك سوه
ریښتیا ستا په شان دي ټول پر زړه ویشتلي

د ټولو زړونه ډک دي

چا ته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی چاره ساز، د خوږمن زړه؟
پاک صفا زړه مي د رحم پیدا نه کړی
چي يي ګورم هرځای وینمه، خیرن زړه
د دوستۍ زړه چا وماته تر دې نکړ
نه خوږېږي زما پر حال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چي چا ته وایم
ترما ډیر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کي د مینې خوږمن زړه وي
نه جوړېږي په تعویز، د مین زړه
د ډیر ګرومه څخه ډک زړونه ځوانان سوه
ژنده دل به وو پخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چي ډک د ارمانو دي
د ریښتیا هم هسي ډک د ارمان نن زړه

تر مرګه خوب

زړه له دېره ګرومه څه پاړسوب کړي
عقل سوګنده وه نن لېونتوب کړي

مینه د یار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښایي بې زړه چې مینتوب کړي

سړی چې د جهل امبار ونه وي
خوشي دَی ادعا د سړیتوب کوي

چاته چې عادت د خوب ګولۍ سولي
پروت به وي تر مرګه پورې به خوب کوي

ګېند غونډي چې سر ډک د هوا څه سو
کله بې لغتي وړاندي توب کوي

ګېند بخپله پورته خیالات نه لري
واړي د لغتو یې لوړتوب کوي

ځواني ککړې تر خاورو لاندي سوې
زوړ ریشا قبر و ته مشرتوب کوي

وې شرمولو

ډېر وشرمېدلو تر هر چا پورې . څومره خجالت یو تر دنیا پورې

هر ځای رېشخندي د بل لاسه یو . څه جواب به وایو تر بابا پورې

سترګې چې سې وچې بل څوک نه وینې . مړې سترګې ولاړې وې تر بینا پورې

څونه درواغان مو هم وانه وړېدل . حق وا ړه باطل سوه تر رښتیا پورې

ډېرې د وعدو خلاف ورزې وسوې . نه وړسېدلې تر وفا پورې

دا ژمنې هم د باور نه بولم . سل ځلې بې وکړې تر سبا پورې

څنګه بې تمیزه زمانه سوله . خاندي د رېښا خوار په ژړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاري صداقت غواړي

یاري نه کیږي په زور محبت غواړي
هر قدم د میني غور، د قت غواړي
چي رضا د یار حاصله نکړي ګرم دی
څوک چي ګرم سو هغه ولي جنت غواړي
رسیدل د عشق پر لار تسلید ل دي
خوب وخیال دی چي په مفته وصلت غواړي
په آخر کي هغه پاته شرمنده سي
چي د یار د خوښی پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شا به راشوه سي
غمازان چي مي د یاره فرقت غواړي
ریشاً صاف اوسه په مینه محبت کي
یار په مینه کي تنها صداقت غواړي

مخ يې راولګاوه

زندګي راته زندان سو . ديوالونه زولانه سوه
اولادونه اتکړې دي . آزادي غلامانه سوه

څه شي وکم؟ چيري ولاړ سم؟ . ډېره دي وخپل منفور يم
کشران مي په خوله نه دي . مشران مو نازدانه سوه

په ما مخ دئ لګيدلئ . څوک مي غوږ پر کړزونه ږدي
دوروستي عمر خواري دي . ښادي ولاړه بېګانه سوه

څوک مي ولي په ډبرو؟ . خوګلوي مي، غموي مي
چي پرسدي خان بللئ . هغه واړه ديوانه سوه

ولي مينه الفت ورک سو؟ . ولي هيڅ ترحم نشته؟
ولي عقل و لاړئ پښو ته؟ . چي پر جهل روانه سوه

اختيارات مو دخان ندي؟ . که د بل ډول ته نخښيږو؟
که مو سد د سره تللئ . چي کارونه خصمانه سوه

بې چاره "ريشا" خوريږي . وروستي عمر پر تيريږي
دوړو په لاس کښېوتئ . زړه دګرومه پنقانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه دی ایثارنو

نور مو غټ کړي غمه ووېي لا نور
ځان مو ټيټ کړی ټیټه ووېي لا نور
څومري سپک سوي يو د بل په تله
آیا تر دغه سپکو ووېي لا نور؟
پخپله سر وکړ کی دي ورونه
په غم ګګړ، ګګړ ووېي لا نور
بل ته خندا ځان ته ژړا راولي
خپل ژړېدلي ژړه ووېي لا نور
خپل خوږ و چي بېګانه په خوښ سيي
بل خوږولي، خوږ ووېي لا نور
زموږ په غوښو اجنبیان ماړه سوه
هم مستو و، هم مړه ووېي لا نور
جوړي مو نه کړي آبادي و ځان ته
آبادي چیري نړه ووېي لا نور
ریشا په خپل غم مصیبت کی ډوب دئ
ندی انصاف چي زغو ووېي لا نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کفن کښ

چې پوخه سي د ړوند کاږ سره پټليس
بيا پکښې باسي ترځې يو ابليس
کله کله په امید سره زړه ښه کړم
تر نظر مي پټوخ وايسي تښيس
چې څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چې هر څه لري هغه بيا وي خسيس
هيڅ دروغي اميد مکړه د هغونه
چې وراني يي وي لوستلي په تدريس
يم د ظلم په سکنجه کي وږغلی
د قوي لاسو په زور سره يم پريس
د امتاع د کم ځای وبولم ياړانو
چې برليک نه امريکا وي نه انګليس
ريښا هسي کفن کښ کس ته حيران دي
چې يې وکيښ د شهيد څخه کميس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو يې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلي کړه ماته
د هغو قسم، وعده ختا ايستل دي
د رېشتيا د صداقت لاره ځني پاته
ليري، ليري او ګوښه ځني تېرېږه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هيڅ د وعدو پابنده نه دي
دړون خبره غوړځوي سباته
له دروغو اسلام هر څوک منع کړي!
خصوصاً دروغان نه ښايي ملاته
د دروغو مزل لنډوي دا مثل دئ
په ميدان کي ژر راوړي رېشتياته
بې حياته د حيا اميد و نکړې
مرګ بهتر وي بې حياته له حياته
وي ساته په صداقت پاکيزګي کي
خدايه! حقه لار ورو ښيې رېښائته

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل د زرگریو د گگر

د ماتول‌وار يې خوړلې، پرکله د اتحاد دی
ما غزه تيت زړې، زړې سوه، کاړي وار دي د استاد دی
پښت له پښته بيا تر زويه، دی افغان اولس نيکخويه
پر ميدان يې کلي لغړي، داد کم يزيد ايداد دی
نه مؤمن غوندي زړه سوی کړي، نه انسان غوندي خپلوي کړي
زړه يې سخت لکه ډبره، دا خاصيت يې د جلاد دی
که پابنده د قران دی، که يې خوی د مسلمان دی
که خبر په سود، زيان دی، هلته پاک د دوی جهاد دی
بڼ يې وکينې د خوش بنو، ريشه کش معاندينو
چي بنا پر بنياد نه وي، تعمير خوشي بې بنياد دی
پې يې ايښې دي توژل کړي، بنه ستون چپه کيدل کړي
تر هغو چي نرۍ کيږي، وفولاد لره خراد دی
پر ډک خم چي د اساقي وي او تر څو چي نګې باقي وي
نشئې به ملاقي وي، خماري ته پرنه داد دی
چي بگړی يې د اسلام وي، خو په نيت د دوبادام وي
که هر څو ملا امام وي، هسي پټ لکه صياد دی
د مغزوبه څه ښادي وي، چي يې ژوند نامرادي وي
ښادي نه لرو ښامنو، د ريښا زړګی ناښاد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنه

بد نیتي دي، یو تر بله بد بیني دي
تربګني دي، خصومت دئ، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي د کمه راغله؟
د بې وسو پر حق چور دئ، شبخوني دي
اولادونه د کم د و، دي ډانه خوره
د مرغانو په شان وړکي پلرګني دي
نیک اعمال ولي بد لیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پر دښتو ګرزي دل کله تمدن دي
په ښاروکي پاته لږ څو کوړني دي
خلګو څه کوئ؟ پر کمه خوا رهي یاست؟
پر دې لاري خورا ډېري دیدني دي
"ریشا" وګوره پر شاو خوا نظر کړه
درته پاته چي لا څو پس ګردني دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرگ

پرنړۍ چي مغازې دا سلحنوسته
وبشرته نوبتونه د مرگوسته

که مرمۍ له ماخطاسي پروررمنبلي
په ضربه کي کله وخت د نښانوسته

استعمال داسلحو بايدجارې وي
په تعطيل کي يې تړل د فابريکو سته

انسانان چي يو دبله سره وژني
بل څه نسته تنها گټه د پيسو سته

اوکه نه نو وروڼه ولې دښمنان سي
په هرجنگ کي پټ لاسونه د پردو سته

که سلاح سي د نړۍ له مخې محوه
وبشر ته فراواني د نعمتو سته

دوى د دې دنيا لذات څان لره غواړي
وريشا ته صرف نعمات دجنتو سته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامېندي

څمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندېښنو سره
اوښکی سوي لاړو نه د غمجنو کاروانو سره
لاړه ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دی
چاودي پښې ږهي یم د خولې خلا مو اولادو سره
څوری د لار ختم سو نو کان خوږمه د لوږي څه
وچه وچوبي ده درخته نسته د ابو سره
ورک مي سو تما توبی نه ګنډ غالی نه دیوال ښکاري
وړځي تېر و مه د قبر و او کنډ والـــــــو سره
و ایستل ګرانیه د تن کالي په خپل قوت له ما
وچي مړیه غوړه صدریه یو و د جیبو سره
هیهات چي دا ژړانده سترګي بیا د اوښکو وچي
هیهات چي په کتکي به وي نا و یاني د مړو سره
ږیشا د انسانو د خوښیو مزه تللی ده
شین پالیز چي لا ښ سو د اوښانو په ګلو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ده پېره

ژبه خوله کې دومره کله سوځنده ده
لکه بل چې مې پر ژبه داور لمبه ده

غماز! نو زه پر خوله یم پېژندلی
چې په ما پورې خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان یم د لړګی نه یم جوړ سوی
ولې کښ زما پر سر د غم اره ده ؟

خو تبر لره د رختې لاستی ور کړی
د رېښو تخنه چې قطع یې تنه ده

د غړو مې بې خلګ تو له لړزېد له
پر راغلې نن د بېرې پرې لوزه ده

په غیرت یې د زمري نوم و ګټلی
د بابښې پنجه یې ښخه پر کله ده

نن یې ولې د همت بکړی شوه کړه؟
پر سر پروته یې خالي، وچه ډبره ده

څو عقلونه په سرو کې پیدا نسي
د هر چا خه ور که لاره او کوڅه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرګي يې پکار دي

هيڅ قوت ورپاته نه دئ يو زره
بايد نسي پر خپل ځان باندي غره
د ميوې اميد له هغه ښاخه نسي
چي ياوچ وي، يا په بيخ کي وي اره
و چه د ړخته بيرته نه کوي برګونه
نه ګلونه، نه ښاخونه ګرسره
د چړسی زويه د ګټي اميد مکړه
د هغو څه هم چي ناست وي پر پره
هغه باغ ته چي باغوان يې نه دړلو دئ
چغالان وړځي پر دړ او پر نښخره
دلپوه تخنه غټ مزونه لا بير يږي
چي له ځنګه ځني پوړته کړي بره
زه ريشاء د هغه چاڅه ډير بيريږم
اسلحه چي يې وځنګ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچينه

ګرانه د شيد په ډول سپينه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبينه ده
يو ځل چې د يار وڅنګ ته کښېنستل
هغه وخت له شرمه سره وسپينه ده
پټه خوله کې يو کتاب خبري کړي
زړه کې يې ساتلې پټه مينه ده
کله چې په ناز سترګې راواړوي
پوه سمه چې نن لږ څه خوشبينه ده
شونډه چې يو ځل ترغاښو لاندې کړي
هغه وخت يې مينه له يقينه ده
لوړ قد يې چنار غوندې رسا ښکاري
ملا يې هم باريکه هم وړبښيمنه ده
کله چې کوڅه په خپل لاس و اُوبي
هغه د ريښا، د زړه قمچينه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم

ما قضاء ته د ختو لاري څارلې
په نصیب مي ګورستان یا زېرخانه سوه
چي هوس د پروازو راته پیدا سو
وزر وچ سو زما په پښو کي زولانه سوه
نابوبره د صیاد په دام کي ګیر سوم
بهانه راته د دام یوه دانه سوه
یا به مرګ اوس قبلوم، یا به یم غلی
اقرباء راځخه ولاړه بېګانه سوه
عقل هوښ راځخه تللی لیوني یو
دا په دې چي مشران مو دیوانه سوه
صدقه مي خزاني نسوې د خپلو
هستي واړه د پره دیو نذرانه سوه
آئینه غوندي رښتیا نسم ویلی
دروغان مي په دنیا کي افسانه سوه
د تعمیر په امید ما وې لیڅي نغښتي
د ریشاء د پلاړ کوند غالی ویرانه سوه

بې پرزو موټر

چې د رست عمر یې تېر کړی په مزو وي
پر بل چا یې کله هسې ژوند پېرزو وي
پر پالنګ د عیاشۍ خوب ونه کېږي
خوب یې نه وړي چې بستر یې داغزو وي

تېر واته دي که د کاړ هیله ترې وسي
چې لوی سوی په نعمت او په نازو وي
په غفلت کې ښکاري ښکارسي ښکار ولې
ځکه غلی ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چې چپ کښېني په مجلس کې
هر مجلس چې ډک په غټو آوازو وي
چې د ژرندې پل یې څرخي پر سر باندې
څه ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پورته، پورته غوړځېده د بل لرګي ته
دا کاروند یا دېز یا د بېزو دي
هر موټر چې بې ډرېوره وي، ولاړ دئ
خصوصاً چې بیا بې تېلو، بې پرزو وي
رښتا صبر تحمل دړته په پکار دئ
که په ژوند کې د سره کمه آرزو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوېږي

لاس راڅخه واخله ای ظالم بې دین غمازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوېږی د نازه
څونه څوکلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغازه
ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نه يې تر آخره بهره مند له امتیازه
تاکه ځان پټ کړئ دئ د طلسم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چي څومره يې چمبازه
څه توری واخله د جانان بې اعتنا ده يې
مالره دخپل جانان د وصل درګاه بازه
خوار ریشا په عشق کي که هرڅونه څوکلېدلی دئ
شکر دئ خاونده معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چې ترسترګوې دیار اوربل جل بل سو
اوردمینې مې د زړه په کورکې بل سو

تازه دمه ومړدسوي زړه دسوخته
زړه مې وروسته بیاله سوې څه په کوربل سو

د فراق بتی بیابان راته انګاردی
مخامخ داور لمبې راته کوتل سو

دحباب ترچتر لاندې مې اتراغ دی
د سکروټو په باران کې مې مزل سو

هیڅ نسخې مې د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پرځای ګولۍ راته اجل سو

ریښا ستالا آینده ژوند ته امید دئ
چې پر زړه دغشو واری مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکوني

د خپل ځان ږشې يې وسوځ په لمبوکي
په کنډري کي پاته نه سو سپېروني
د بابا هستي يې وړکړه بېګانه ته
اوس د بل پردر ولاړ دئ ژړغوني
هيواد ټول په لمبوکي سوځل کېږي
پاته نسو اديې پر سر پړوني
هيواد وال دي ترخپر ولاندي سوي
پر لوزانه چوکه جنګ او سرشکوني
پر ماشه باندي يې ګوتي سره ايښې
وکوټې ته کړول د توپک نوني
چي د جنګ لمبې يو لږ څه آراميږي
د بل لاس په لاس کي وركړي اورلګوني
چي جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بدمي ايسي ساده زړله برګ پټلوني
ريښاء ناست په لنده بله زېرخانه کي
پر پښو درد دئ لګېدلی لګوني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ ته کرکنډي

شړمښان يوار پسې کړي انډي
ځني وځغلوي هر يو خپلې ونډې
انسانان هم ځني دي لېوه صفته
ځغلوي د ورور د مال څخه پلنډي
د حلال مالو پې نه وکړله څکه
د کې خيټې د حرامو ټنډې ټنډي
چې د خولې او د زړه لاره يوه نه وي
منافق دئ په اسلام وهي ملنډي
رقيب لس گرايه بدتر تر شړمښانو
عاشقان يې پسې واخستل سالنډي
ومزله ته رسېده هغوته گران وي
چې په مخ کې ورته پروتې وي کرکنډي
د ريشاء اوږده مزلونه دي په مخ کې
ربه ته کړې اوږدې لارې، ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه یې کوه

نه ده نکتایي د عصریت نخښه
نه دي پوچ الفاظ د علمیت نخښه
تش کوټ و پطلون سر پټوت نه بولم
څو پکښې و نه وینم د پت نخښه
چاکه مظلومان تر لاشو و نیول
دا ده د غیرت د شهامت نخښه
یا که یې پوره کړې د بشر خواستې
دغه ده بیشکه د خدمت نخښه
زړونه له دې ژوند څخه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حریت نخښه
نه ده و بشر لره سلاح پکار
دا د قدرت منو د قدرت نخښه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سیل کړه ریښا د جهالت نخښه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډیر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ولاړه خلګ ډیر دي غمزده
انساني خصلت د خلګو فراموش سو
ولې جوړې پې کړی د ځانه درنده ؟
مړیده یې دانسان په غوښو نسي
چاپید اکړه دا د غوښو خورنده؟
وړونه ولې یو تر بل تر لـه وتلي ؟
رسوایي ده ، نکړي یو د بل پرده
اکثر خلګ چي مقصد ته نه رسیږي
اجنبي لاسونه سته پس پرده
ویړه خوله د خندا نسته شنډي بوټي
غمجن حال دئ نه خوښي سته نه خنده
ریشاء ناست د بې وسی تخته نالش کړي
د سیالانو په مجلس کي شرمنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله دی دئ

بیګانه ته یې ښندي خپل وروریې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سوځان یې خر کړی
هست و نیست یې واړه وړکړه وپردو ته
د اولس تر مخ یې ځان لڅ ولغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه را نه وړه
لا د لاسه یې اولاد ته ځان منګور کړی
د بابا عزت یې وپلوره په جهل
ځان یې نورو ته په دې توګه ګادړ کړی
د خوړ کې بنارسي جتي پر سر کړه
ده وخوړ ته ور پر سر د غم ګډ کړی
د هیبته یې زمریان لا لړزیدله
نن یې ولې ځان بابنې لره کوګړ کړی؟
په پاکې کې یې قدم مخ ته وانه خیست
ترڅوایې لا میدان په غم ککړ کړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دي
ریښائبه سوچې اصلي ننر دي پرې کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پرپړوني باندي تاوان کړه
ننی ته د سبا وعدې بيان کړه
چي سبا سوتياري د تيښتي نيسه
آماده واستعفا لره خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دئ
بله پلا بيا په بل شکل ځان عيان کړه
ته ودی په مطلب بنه سره پوهيږئ
بيچاره خلگ په ځان پوري حيران کړه

په خلوت کي تا ته هر عمل جائيزدئ
پر بهر خبر د خدایٔ، حديث، قران کړه
که په پټو مخلوکي هرڅه لـــخ سي
خو د باندي سپين پټکی، کميس، تمبان کړه

دا د نن د بدکارانو دود، دستور دئ
چي د خلگو ترمخ سپين ځان مسلمان کړه
که رضا د خدایٔ مخلوق ځان لره غواړې
ريښا، ځان دي حقيقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښوته لوېږي

که سیلۍ اوري که سوځم په لمبو کې
که خندا کړم د ژوندیو په قبروکې
واره دی دیٔ په ما هسې چاړې کاندي
تیروم ژوند زه د عشق په مرحلوکې
د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
پېره نکړم که تیرېږمه په سپوکې
د فقیر او سپو خوتل سره پرته وي
په یوه دوه ګډه رالوېږي ژر په پښوکې
څو پېښ ژوي خپل جانان وېلي نه دیٔ
غمازا کله شمېرمه په سروکې
زما د عشق مِس معلوم سوي دي ویاړته
رقیبان ژر حسابېږي په پردوکې
په رشتینی عشق چي زما ګل رخ خبر سو
ریشا ګرزه د ګلا نو په باغچوکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه یې دکومک په نامه ونج
اوس د هري روپۍ سود اخلي څلور پنج
د سروزرو کتوریان یې په غلا یووړه
زوړ منگی یې ورته پرېښود پر گروند
طلایي خښتي یې وړي په عوض کي
ورکوي وچه تمی لکه اسپنج
د بابا غوښي یې وخوړې کارگانو
د زامنو په کله کي نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن سوئ
چي ساده مسائل ډیر ایسي بغرنج
د لستوني مار دئ ډیر په عذاب کړئ
سوه د هر یوه بڼه لکه نارنج
یو کچکول، یوه لکړه ورته پاته
څغلوي ژر اوسنۍ پخوانۍ گنج
یوه ورځ به د حسابو کتاب راسي
چي یې وپیچي مغزی، پښې وآرنج
ریشا هیڅ ناست دئ په چرت کي نه پوهیږي
وړي له دغسي ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتي

چي پر چاپئي د عتاب سترګي کړي غټي
هغه دم هغوي په پښو کړلي چوټي
نه اسلام، نه شهامت دئ، نه غيرت دئ
چي د ورور په غوښو وهي سمټي
دا ښکار ندئ چي پر لاړ، لاړ وي لښکري
ښکار هغه چي په هوا ولي ښرګتي
کاسه ډکه د حلال رزقه مزه کا
نه چي بل د رته ولاړ وي تالي ښتي
چي د ورور د سر په بيه لنګۍ غواړي
خدايه! مه کړې راپر سر هسي ښرتي
پر کاغذ باندي مي وکښي ښوښبري
هسي پروتي وې په زړه کي لکه ښتي
دا بيتونه د ريښا که چتيات بولي
نادانانو اعتراف وکړه په متي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورستې هګۍ

لو ګيله د زوړورو ځنه کيږي
چې وې نکړ د کمزوړو لاس نيوی
د توړ زنو شمله ورو غيرت ندئ
چې کوي د ورورپر حق باندي تيری
چې ملت يې ترخپل ځانه پوري هېروي
د هغو په برخه مه بوله بری
مجالس او فيصلې بې نتيجې وي
ښکښې ګډ چې په خيرن زړه سوسری
چې ترڅرګې څوک ورستې هګۍ کي لاندي
اميد مه کوه چې وباسي چيچې
مسلمان که ترنامه زيره اوږ ده کړه
پر شَکُمن يم که يې لنډ وونيم ګزی
د خالي اوبو به څوک کوچې وانه خلي
د غړکي چې هرڅونه وي شړپې
ريښا هغه وخت خپل ځان بختور بولي
که يې وکړ د تيريو مخ نيوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بندګۍ ژوند

شوه کېږي به د قبر و زندان ته — که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
دغه لاړې دي اخستې ده بنديزې — فکر وکړه دغه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه ترا بده لکه نه وي — کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پردې تموله غوړ و لي مستان ګرځي — زمانه نن د سوټي او د رندۍ ده
که د عجز و خلوت ته شو د ننه — خلوتګاه وړ فقير ته د بنادۍ ده
که شاهان په دې خلوت کې څوک محصور کړي — ورته پېښه نا جوړې د سابندۍ ده
د ريشاً ژوند نه شاهي نه فقيرې سوه — زندګي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرو نولو

نه و رحم د يار کوڅې ته نه . ورحم — توري جولي هلته تګ و دوکوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده — درکي د جانان ولاړ عو،عوکوي
کله يې حضور ته رسېدلی سم — لاړکي رقيبان راته پېشروکوي
يار مي د زړه کنت ته ورلوېدلی دی — هلته مي د عشق د وږو د روکوي
کله يې د حق آواز تر خوله خيژي — دوی لکه ميناوي کړکچوکوي
ډېر، ډېر د رواغان مي اورېدلي دي — پوه يم بيا پر نورو وعدو خوکوي
نسي رسېد ای ريشا تر يار پورې
څو چې جلا دان د سرو لوکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه تعليم نه تربيه سته

تعليم نسته ماشومان بې تربيه سوه — مکتب وران سو معلمان ځني کنده سوه
تربيه د وړکوجنګ دئ يا ښکنځل دي — مور و پلار يې د ډوډۍ په غم اخته سوه
په کوڅو کې کچنيان واړه لوچګان دي — په ډبرو سره ولي د ديوانه سوه
جهالت ورځ تر دا بله ورځ ډيريږي — خوی خصلت يې د حيوان اُدبوده سوه
پلار يې وزي د روپو وتوليدو سته — اولا دونه يې کوڅې ته وړ ايله سوه
انساني خوی يې بدل په حيوان توب سو — هم يې ناسته هم خبري د شوده سوه
د ريشاء د خولې چي هر اوف، آه اُوزي — پر کاغذ د فريادونو مجموعه سوه

د غه حال دئ

غوښي خوري د خلګو په جرئت سره — وينې يې چښي په ډېر لـذت سره
نس يې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي — خېټه به يې و موښلي د چټ سره
ورځ راځي چي لړئ انفلاق وکي — خېرې به لړ شين سي په شدت سره
وې پلوړل د پلار هډوکې وپلوړل — راپي نيوئ جهل په عـزت سـره
مه کوئ د خدائ وړوی ته وګوړئ — ګوړئ ټوله حـال ته په دقت سره
دا د هوښيارانو کار زه نه بولـم — ګډه بې عقلي د حماقت سـره
چاچي د بيوزلو حقوق لاندې کړه — ځئ به بندي غاړي د ذلت سـره
چا که مظلومان لوړي ته پوړته کړه — دا دئ ريشائ ژوند د شرافت سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند ونه ټول، زموږ د زندګۍ سوه — موږ ته پاته زندګي د بې ننګۍ سوه
زمانې زمونږ وړخ دي مړه چيچيان ايستلي — زما په خيال چي دا دنيا وړسته هګۍ سوه
ځليدونکې ځلا وړکه سوه تياره سوه — له محفله شخه پوړته مار د ننګۍ سوه
ترانې د عشق به مړچا ږغولې — خولې ګبې سولې او ماته ساړنګۍ سوه
هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي — چي له سره راشوه شخه لنګۍ سوه
افغانانو خپله توره بل ته وړکړه — افغانۍ توره روسۍ يا پرنګۍ سوه
څوک دي ولي په وينا وونه پوهيږي — ريښاء ستا ژبه توړۍ سوه که ګونګۍ سوه

ژړي تلي

دا څه حال دې چي ژړېږې کوندي رنډي — ديوې هغتې ناوياني سولې کونډي
د چاپېښې لکه چخلې دي د نګري — د چاپنډي، پنډكه، نوړې هم سوې پنډي
نااهلان په دغه حال پوړي خندا کا — عاقلانو وړته وچيچلي شونډ ي
خلګ نه ګوري وبدي آيندې ته — وجواب ته يې نيولي خولې دي منډي
ټول اولس پر دې لمبله نه ځائيږي — پر کمنۍ لمبله نه سي لوېي غنډ ي
چي چړې يې د خپل کامه پوټولې — د هغو چړې عالم ته سوې برنډي
د غفلت تلتک يې کش کړي پر سر باندي — ژړي تلي يې راووتې تر څنډي

ريښاء مه ورځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقي لاري و ځغله په منډي

ولې بل ته اړیو؟

تیل مونسته د څراغ او د اوجاغ   بل ته اړیو موږ په تیلو د څراغ
پلیسوزمو وخپل ځان ته پیدا نکړئ   لګولئ مو دئ بل ته چهل چراغ
هم په ستن هم په کفن بل ته احتیاج یو   په هستي کي یو ښتمن زړګی داغ، داغ
زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه   مګر نوړيي له تولید څخه سوه چاغ
په سترخوان کي که یوه ګوله پیدا سي   د هوا څخه غوټي وهي پرې زاغ
خولې دې منډي د زړه حال ویلای نسو   موږ د بل تر نظر یو لکه اُلاغ
ولي اړیو په هستي کي د بل لاس ته؟   راسئ وباسو د دې اړتیا سراغ
که اصلي علت د دې حالاتو غواړې   ریشا، وابه وړې پخُوس قسمه دړواغ

د غلوملګري

نه جوړېږي څو اخلاص، صداقت نه وي   نه خپل کیږي تر څو مینه، الفت نه وي
وهرچا ته خپل حقوق کله رسیږي   چي حاکم د عدالت حکومت نه وي
که د چورد پاره تړي وي پر انستي   په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي
حاکمان که سوه د غلوسره ملګري   مال لا څه کوې د سر امنیت نه وي
بدامني او ځان ځاني چي هر ځای راغله   بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي
پرې وسو، زوره وړکوي ظلمونه   د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي
ریشا، غواړي پر نړۍ چي عدالت وي
په بشر کي خیانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوئ خوږین ځګریم
د وصال په امید ناست صبح و دیګریم

ما د میني لار په وینو اوپاشي کړه
اوس د ډیري خونریزۍ ړوند په نظریم

د زړه ویني مي د خولې څخه فوران کړي
بج مژګانو یې وهلي په خنجریم

سر و مال مي د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کي زه تیر تر مال و سریم

سپي رقیب دیار له دره فراري کړم
د هغې ورځې تر اوسه دربدریم

چي په سپینه ورځ کالي را څخه کاږي
نو به ولي هسي غلو ته خوش باوریم

له درباره چي آشنا نا آشنا باسي
زه ریښا به تر هغو د بل پر دریم

بې فائیدې مجلسونه

یو سړی وي د توپو په ویشتو ستړی
بل په څغاسته پر دښتو بیابانو ستړی

چا شپه تیره کړه په چوړ پسې روان دی
د هغې خوا د گونې په راوړو ستړی

چې لري یې هم د خواست لاس بل ته نیسي
سو نادا ریز یار تو په نغلو ستړی

څوک جامونه یې پرې چینې تشیږي
څوک کاگل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پارس مخ زیره خیشته کړي
بوټ پالیش والا په بوټ ومونږ و ستړی

شپه او ورځ یو ځای و بل ځای ولې منډې
هر هیئت په بې فایدې مجلسو ستړی

دې ستړیا و وکي ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په دکو کالمو ستړی

وریشانه هوسایي نده ورپاته
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتني

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . چې مې و باسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چې را و وزم د نااهلو د جلسو
انساني خوبونه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندي چې ګډ یم په پسو
د هغو ملګري زما په نصیب مه کړه . چې په دام و کوملې ګاڼې د نسو
چې تیر نه وزم د ناکسو په وینا و و . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
دریشاد تسلیم لاس و تاته پورته . خواست کوي د خان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه — یو د بله په میدان کې سره سره سوه
د غرور ځنځه بیا پر مستئ راغله — حقیقت په سترګو نه ویني ړانده سوه
چا و دوی ته د نشې پېڅکاري ورکړه — چې مستي یې د موړلې په زغیده سوه
لکه مږ د بل دعوت ته حلالیږي — غامې پرې مذبوحانه یې غوړځیده سوه
په خوبي مواد لړلې یې ماغزه دي — په وینستوب کې څملیدلې د بیده سوه
دریشا له زړانه زغ محفل زغن کړي — دا زغن او ازبې سوره سرښنده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته ور زغ کړم؟

هدېروکې موږ وچاته کړو ورنارې
ساکښ نشته چې د خلګو ناره واورې
موږ د خپلو پېشرفتو لارې څارلې
شاو خوا سوې راته بندې تولې لارې
چې رښتيا سي اوس په هېڅ چا باور نشته
د باور د لارې مل سوله بې لارې
ګرم وسرد حالات پر موږ باندې تېرېږي
سپينې سرې سترګې چې وويني خونکارې
با وله مې رابلل د رنځ علاج نشته
اوس به خوړم پر ککرۍ د ګوسو وارې
خو راډېرې د اميد وعدې بې راکړې
نن پر خپلو وعدو کړې سوله ناګارې
د رېښتيا حيات ګړۍ په ګړۍ مرګ دی
چې د زړه څخه يې څې د وينو دارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرکمه رهي يو؟

ومزله ته زه پرلوري د خطر ځم
پدي تګ کي په پښو نه ځمه پر سر ځم
مزله وال په سينه ورځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کي توره شپه ده مازيګر ځم
ناست چرتي يم د مزله لاره مي بنده
د مرګ لور ته زخمي زړه سوئ ځګر ځم
د کاروان مهار په لاس کي د ساربان دئ
اختيار نسته چي چټک په خپل نظر ځم
لاره ورکه د مزله ده شپه تاريکه
په بيابان کي دوړي، هيسته لروبر ځم
بي آبي ده احتمال د چولي شته دئ
ترلمر خر که نا خبره بي باور ځم
زما ريشاء څه د سفرلوري ورکسوئ
چي پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسې تو لیږي ټوله
تن به روان سي که پرون پاته سو

چا زرغوني درختي د بخه وکښي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر خلورو ورځي
د بل یو لاس اویو یې ورون پاته سو

انسانیت د افغانانو ولاړی
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته سو

انسانان ځي روان پر مخ دي ړهي
تاجک، ازره، ازبک، پښتون پاته سو

د ریښا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي ځکه مسکون پاته سو

لاس یوکئ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره گان — ترکمن، ازبک، بلوچ، نورستانیان
هر تکم چي پدې خاوره کي هستیږي — بلل کیږي په یوه نوم د افغان
افغانان د دې هیواد میراث خواره دي — ځکه ټول د دې خاوري دي بچیان
اشغالگر غواړي چي د وی سره جلا کړي — چي بیا وروسته وي اشغال ورته آسان
لمړی غواړي چي پر قوم، مذهب یې بیل کړي — پدې توگه یې کمزوری کاندي توان
بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي — د بشر د غوښو وږي شرمښان
افغانان که ځان اولاد ته امن غواړي — د دښمن په دسیسو دي پوه کړي ځان
دیووالي اسلحه خورا کاري ده — په نفاق کي د بل گټه ده خپل زیان
که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ — بې یووالي تدریجي مرگ ته روان
یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي — د نقشي د مخه ټول افغانستان

د ریښتیا خبري هر شنوا نه اوري
د کمو د پاره ندئ دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغالیان سوو

راته پېښې دئ هره ورځ نوئ سړدرد   د توړ مخو سکروګاز کړم ګرم، سرد
لغوړنه سړدردي او سرچرخي ده   زړه مي رېږ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد
هوايي سوم تکهاړئ مي په سر کنبي   ترغوږ وي مي تکان باسي مرد نامرد
دکوټې ياران مي واړه هوايان دي   وکومک ته پیدا نسو بل همدرد
آرام نلرم په سرکي مي برچې ځي   سرچرخیو کړم د ژوند څخه دلسرد
چې يې ووينم تورمخي بدمې ايسي   ذغالي کړم د تورمخو سکروګرد
زه د ژمي د ساړه جنګه دار بېزم   چي اخيستي سره لوي وي فرد، فرد
د اسخت ژمئ به خاوندپخير تېر کړي   د سکرو مخ به وي توړ په عمل کرد

رنګ زردي به و ريشا ته سرخروېي وي
که يوځل يې د سکرو موسم کئ طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراري عاشق

چې ځان نکړي د یار مخ ته سپلني
هغه کله عاشقان دي ریښتني

تر چولو چې د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشي نندارچیان دي بهرني

که د مرګ سکلی د یار پر زنګانه وي
دا وصلت دی، مګر هو، زکندني

که وصلت د یارې پرې نسو د فراري سو
په قانون د عشق یې خپل ځان کړی خوني

چې کوڅه د یار په اوښکو اوباشي کړي
لري هسې تروې اوبکي شیریني

مرام کاته او تبسم یې نوی ژوند دی
سل کلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د یار ودرته ملنګان وي
چې پر د بنت ګزري هغه دي لیوني

زما د عشق صفحه د یار په توصیف ډکه
له ښایسته د ریشاء اشناغني

مردار خواره

ماليده خوري، هم ډېري، جواري خوري
کلنگي چرګه و چرګ واړه جاري خوري
چغالان بيا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا يې ډېر چټک پر هواري خوري
دلاښو په ټلاښو کې بابنډ څار کړي
طبيعت يې دئ چې هره مرداري خوري
اِشتها چې يې د حرص په ښوړکي راغله
مرداري لا په خورا مزه داري خوري
د هرچا مطلب خوړک دئ په ژوندون کي
يو په زوړ بل يې په ډېره هوښياري خوري
څوک ګواړ، ګړار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټې وهي خوراې ټلواري خوري
رېښاء شکه د حرام خوړو ونکړې
حرام خوړ آخر پر سرواري کاري خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کلکین راته ګوري

لا مړنه دئ چي پر سرېي کېږي واري
لا يې نه ويني چي ويني وهي داري
نامردان وي چي پر مړو توري راکاږي
پر راکښلي يې وي سرې سترګي خونکاري
څنګه زړه دئ چي دوړ ورپه مرګ ښادي کا
او ړاباسي پسله له مرګه يې اندړاري
دا نن څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چي يې ښځي، نر وهي دغم کوکاري
دا دکم چپاول ګرو چپاول دئ
چي په سپينه ورځ نيولي يې دي لاري
پر ميدان باندي يې مخ نه ليدل کېږي
تماشا کړي په کلکين کي تر هنداري
ريښا، داسي تګماري په سترګو ويني
انسانان وژني لا ځان ګڼي خدای پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل میرې

تجارت نن ورځ اکثره سود خورې سوه
عقیدوکې پېښه داسې کمزورې سوه
که په هرقسم خوش مرې پیداکیږي
د ده نکرې تولېده یې رنځورې سوه
بې پیسو څه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دی چې ورکه مو، وروړې سوه
کیسه بړندې د بل دجیب یې کاږي
که څوک خیر سي د غه هم کیسه بړې سوه
د روپو ګونې په شاوړې و داوړې یې
حمالي ده چې یې نوم سوداګرې سوه
سرمایې د چل هیواده تښته باسي
واولس ته پاته خود دربدرې سوه
حساب ورک دی محاسب دی ناخبره
ګډوډي، بې حسابې ګلګل میرې سوه
ریشا خپل ځان دې په لږ سره قانع کړه
ډېرول یې وبل چاته مزدورې سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک خپل و پردی نه پېژني

زړه چې د توپک وسوځې بل وژني
نه لري تمیز پره دي و خپل وژني
زړه کې چې یې بل داور لمبه سوله
څوچې زړه یخ نکي سل وشل وژني
کله سته تو پیر پر‌ې د انسان حیوان
خره وژني، غوایې، انسانان سل وژني
دګ توپک سنګدل انسان چې واخستی
خلګ پر کشمیر او پر کابل وژني
دوست و دښمن کله توپک پېژني
نه یې په پوښتنه نې توکل وژني
هر توپک و مرګ لره جوړ سوی دی
کله ډېر عاقل کله پاګل وژني
ورک دي وي توپک د کتارو سره
ځکه تش لیدل یې ریشا تل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه يو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سوو چې دوی سوه گل هوسه

نو به خود دوس دا ړانو نا خيرې وي
پر موږ شپېرې د رو ډې مال يو په لسه

مچمچي که څوک چيچي دا دې عسل دئ
ښات خو چانه دي اخستي له مگسه

سيے
چې بې وسه د خپل وس په جال کښېبا
خدايه وباسي کلهې د دوی له نسه

په يوه آذان يوه مسجد کې لمونځ کړي
مگر بعضې يې ولاړ وي بې اوده

يو خواخوږی زموږ د پاره پيدا نسو
په دې لويه کوړ نۍ کې يو بې کسه

ړيشاء بند دئ په قفس د بې وسۍ کې
فرياد و نه يې راوزي لـــه قفســـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر صراف کلپي نه چلیږي

کوز بار کله ترمزله پورې رسیږي
ترهدفه پورې پرلارې چپه کیږي
که کوټه سکه دي ور کړه و صراف ته
کلپي کله پر صراف باندي چلیږي

د ر شتیا د باغو د رختي وي پر باره
د دروا غو د رختي وچي سي ر ژیږي
که د بلهٔ یې الغیچ کړه ځان ته کوټه
چې مصرف یې نکړې بل لره پاتیږي

چې پر لوتو باندي پورته پوخ د یوال سي
د بقاء امید تري مه کوه نړیږي
د خولې لار او د زړه لار چې یوه نه وي
اقرباء لا د هغو ټمخه بېلیږي

ته دیر بنه واې ریشاء کوردي ودان سه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړيې کړئ موړ مړئ بيابه يادنسي
غرونړيدئ بيابه ايستادنسي
غم يې پر کورتوره لکه وکښله
دومړي غم زده، سوچي به ښادنسي
ډېرونامردانو ډېرنامراده کړل
دانامراده زړونه به د مراد نسي
يو وار چې سقوط سو اعتبار دچا
بيابه دوهم ځل د اعتماد نسي
يو ځل چې په مرګ په لحد ننوزي
هغوته د ژوند دوا ايجاد نسي
اوس يې سالګري د مرګي ياد لري
ژوندې بايدپس له دې پيادنسي
سرپټ کړه ريشا، په رنګ وژاړه
شوغمخورپيدا د دې هيوادنسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدي خاطرې

راته پاته ډېرې بدي خاطرې دي
په غوږو کې د وحشي حیوان نارې دي
په لېدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوسی یم چې داشنګه قوارې دي
د خبرو مجال نه دئ راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي
د غمجنو وښکو سیل پر مخ بهیږي
د زړګي د وینو پوره فوارې دي
د علاج دارو یې نه دئ پیدا شوی
طبیبان نه علاج، نه د چارې دي
ستا په داد خدایه رسیږي ریشا خوار
نور دي ټوله کوښښو بې وارې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

منافق

ځامخ چي درته ناست وي، ځان قربان به درته وايي
که دي سترګي سوې نه وي، بدګويي يې پس شا وي
هسي خلګ منافق وي، چي زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم درسره ژاړي، پښلاکوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نسته، وي دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېروني، دښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار و قربان او په لباس يې خطا مه سه
باطني خوی و خصلت يې، د انسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسي خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چي وينا، عمل يې دواړه، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست و همنشين سه
د کاذب او دروغجن ځنې دوري دي درېښا، وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږ لاس کوږ مغزی

د همت خښتنان طمع د چا نکړي
شهامت به په خشم و سودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نیسي وچا ته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چې د بله مفت غواړي
بې همته بیا هم ورکړه وړیا نکړي
خپله خوري خپله ګټي لږ وي که ډېره
د بل مال لره به اوږد د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دیٔ چه غیرت کې تر پښو لاندي
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسي ډېر مفت خواره سته په جامعه کښې
په درواغو دا خبره ریښا نکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برګ ګتل

چي پر لاړ ځي برګ ګتل يې ځوروي
په پړه دي اشاره خپل يې ځوروي
برګ ګتلو يې پر سراوړونه بل کړه
مغز جوش وخوړ کوګل يې ځوروي

برګ ګتل که وي څو وړځي زغمل کيږي
په کلو کنداغ وهل يې ځوروي
بيګانه وو يې خپلوان دي بد راه کړي
چي رشتيا سي ګواکي بل يې ځوروي

حق دئ چيري چي خپل ځان ورله تسليم کړي
د سوتي په زور منل يې ځوروي
ولي برګ، برګ وړته ګوري، خو انسان دئ
له دي لاري څه وتل يې ځوروي

د وجدان دادګاه که هر چيري پيدا سوه
ريشاً هم وړځي چي تل يې ځوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنه انګور چغال وهي

څوک چې یې پر مېخ همرېږي پرنال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چې د باغ قواله ستا څه وي
اما، هغه بنه انګور چغـــال وهي
څوک وای چې حق دي منم وي غواړه
څوک بیا مخامخ دي ســرمال وهي
چا د امبري لار په چینو ورانه کـړه
بل بیا کښېنت ته مڅکه په دوپال وهي
ما غو بنته تعمیر د و منزلـه کـړمـه
سرای میانځ کي جاهل بنا دیوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولي په ښلاخوږي کوتوال وهـي
غلۍ سه ریشا فریاد و چاته کړې
تا خو هم پره دی هم اندیوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښې نه پړ ورځې

پښې هغه کږ دیو ته بیانه ورځې
زړه چې یې هابرګ کوته کوتلئ دئ

لیري په دوربین کې وړ معلومه سوه
توري دي کږ دئ کلی وتلئ دئ

نه بلیږي اور په دې نغریو کې
دلته دوږخي اور لګېدلئ دئ

پاته، تشه، توره سوله دامینه
میږي، او ښان نسته تللئ کلی دئ

دلته پړ لاښو باندي کارګان ګرزي
شاو خوا اتڼ یې اچولئ دئ

بیا به هغه دې مینې ته راسي
یو ځل چي کوته وړ غور ځېدلئ دئ

ځې د ښامار ازخ ته اتراغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا چیچلی دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

آینده نتیجه

هر ډول مستي نن ورځ کولای سې
هر قسم ډرې په چا وهلای سې
تا نن دبې وسو واک اخیستی دی
تو له په یوه وندر تړلای سې
تا د صیادی لوی تور اودلی دی
ته لا هوائي مرغان نیولای سې
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نزدې هدف ویشتلای سې
لوی کراته بازېي چالاکي لري
هر ځای خپل حریف راغمله ولای سې
حرص دي نه مړیږي چي هر څونه خوړې
هر څه په سرا بنتوب سره خوړلای سې
ته که آینده ته نظر واچوی
ځنګه نتیجه ځني ایستلای سې
وبنیه رښتیا چي دا ته څوک بنیې؟
ما ته دا بنیلې رابنوولای سې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیت المال موږ کان

کښېږدئ ژر تلکي موږ کانو ته
دا د بیت المال رشوت خورانو ته
وې نیسئ ترڅو عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزا ګاني خائینانو ته
ونغاړئ کمبله د فساد، رشوت
وغورځوئ فرش و صادقانو ته
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ سر دې تاجرانو ته
چاکه حقیقت په توپک وویشتي
تېنګه چکه ورکړئ جاهلانو ته
هرڅوک چې خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختیار و خادمانو ته
نن ورځ رېښتیا هر ملت پوه سوی دئ
ځان به خوشي نه کړي ناپوهانو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شرم نه حیا

مخ دي پرته کړه د هرچا میراث خوره
حرام خوره تاته وایمه مـخ تـوره
د عالمه دي نه شرم، نه وا یـه ستـه
چې د بل پتې دي لاندې کړ پـه زوره
جنتونـه جوړوې د ځان د پـاره
نه بېرېږې د دوزخ لـه سختـه اوره؟
په ژوندني که دي غاړې خـلاصي نکړې
نه خلاصېږې پسله مرګه زموږ د پوره
د سیسې دي زما د ځګې باغ کړې جوړې
تاکړه لاندې زه دي واېستم د کـوره
ولې د و مرې بې غوړې سوه په جهان کې؟
ولـې نسوه د ظالم کاسه نسـکوره؟
د ریشا د زړه د خروښـه غلبلې دې
د فشار حمله بې واستوي ترګـوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library